

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/176/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1715200852
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1715200852.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: L. G. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž., F. M. Č.. XXX/XX, proti odporkyňi: H. U. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom J., Z. X. Č.. XXXX/XX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok, č.k. 39C 8/2015-16 zo dňa 18. júna 2015 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok, č.k. 39C 8/2015-16
zo dňa 18. júna 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Pezinok uznesením č.k. 39C 8/2015-16 zo dňa 18. júna 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporkyňi až do právoplatného skončenia konania o obnove dedičského konania (6D 51/2014) vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8C 168/2015 zakázal nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v okrese J., obci Z., zapísanými na LV č. XX pre katastrálne územie Z. ako: pozemok parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 348 m², pozemok parc. reg. „C“ č. XXXX/XX - záhrady o výmere 412 m², rodinný dom č. súp. XXX postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX, a to scudzením, zaťažením právami tretích osôb alebo prenechaním do užívania tretím osobám.

Okresný súd v odôvodnení uznesenia uviedol citáciu ustanovení § 76 ods. 4, § 76 ods. 1 písm. e/, § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a uviedol, že súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, stotožnil sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu a preto ďalšie dôvody v zmysle § 76 ods. 4 neuvádza.

Proti uzneseniu podala odvolanie odporkyňa, ktorá nesúhlasila s rozhodnutím súdu a tvrdila, že skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sú nepostačujúce na vyhoviecie návrhu a tiež neexistuje naliehavosť potreby predbežnej úpravy. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť.

K odvolaniu odporkyne sa navrhovateľka na výzvu súdu nevyjadrila.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, v súvislosti so spôsobom rozhodnutia okresného súdu nasledovné.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach, alebo záväzkoch.

Podľa § 1 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%25231'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. toto ustanovenie upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 6 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Podľa § 157 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%2523157'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Súd prvého stupňa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol napadnutým uznesením a v odôvodnení poukázal na ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p., pričom však v zmysle tohto uznesenia nepostupoval a preto rozhodol v rozpore so zákonom.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p. ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva a nemožno to ani pri najväčšej snahe zistiť, s akými skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa okresný súd stotožnil a preto je rozhodnutie nepreskúmateľné.

V zmysle ustanovenia § 221 ods. 3 O.s.p. nie je prípustné zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov zohráva vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvôľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov, a to jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Jej kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 157 ods. 2 O.s.p., (alebo uznesenia v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.), pretože inštitút odôvodnenia je jednou z podstatných záruk kontroly výkonu súdnej moci, súdu je priamo uložená povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku (uznesenia) bolo presvedčivé. Odôvodnenie musí vyhovieť najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti, ktorá má svoje opodstatnenie nielen z hľadiska možného použitia opravných prostriedkov, ale tiež preto, že zákonné ustanovenia týkajúce sa spôsobu odôvodňovania rozsudkov (uznesení) súvisia s postupom súdu z hľadiska práva na spravodlivý proces.

Odvolací súd je toho názoru, že záver súdu prvého stupňa nie je možné v odvolacom konaní preskúmať, pretože súd svoj záver vôbec neodôvodnil, ale ani bližšie neuviedol, z čoho a z akých skutkových a právnych záverov vychádzal pri rozhodnutí. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné ani pri najväčšej snahe zistiť, s akými skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa stotožnil (§ 76 ods. 4 O.s.p.) z čoho vyplýva, že okresný súd v danom prípade, pri aplikácii

ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p. poprel účel a zmysel tohto ustanovenia a jednoducho v odôvodnení svojho rozhodnutia iba poukázal na toto ustanovenie.

V zmysle ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p. ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Novela Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 348/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poskytla súdu za splnenia zákonných podmienok vyhotoviť uznesenie, ktorým nariadi predbežné opatrenie s tzv. skráteným odôvodnením, resp. len s odkazom na skutkové a právne dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Je potrebné zdôrazniť, že rozhodovanie o predbežnom opatrení v občianskom súdnom konaní je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako odôvodnenie súdnych rozhodnutí, a to rozsudkov alebo uznesení, je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Porušenie tohto základného práva v spojitosti s predbežným opatrením, predpokladá také porušenie, ktoré nie je napravitelné, alebo odstrániteľné procesnými prostriedkami obsiahnutými v Občianskom súdnom poriadku. Zo zásady náležitého odôvodnenia rozhodnutia existujú isté výnimky, ku ktorým dospel v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd SR a Európsky súd pre ľudské práva (napr. Van Hurk v. Holandsko, Helle v. Fínsko). Predpoklady na využitie skráteného odôvodnenia v zmysle tohto ustanovenia sú, že súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu, a že súd sa stotožňuje so všetkými skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu.

Oba z uvedených dôvodov (skutkové a právne), musí opísať a uviesť navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a práve prostredníctvom nich sa snaží preukázať, že sú dané všetky zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia.

So zreteľom na uvedené a s poukazom na ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p. odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí vypracovať siahodlhé odôvodnenie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia v prípade, ak návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V odôvodnení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia v takom prípade stačí, ak sa súd obmedzí len na skonštatovanie správnosti skutkových a právnych dôvodov uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia s tým, že záver súdu musí aj z odôvodnenia uznesenia vyplývať a najmä musí byť aj preskúmateľný v odvolacom konaní.

Súd prvého stupňa však v zmysle uvedeného nepostupoval, v odôvodnení poukázal iba na ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p. a z napadnutého uznesenia nie je možné preskúmať a najmä zistiť, s čím sa súd stotožnil a prečo tak rozhodol.

Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia však musí obsahovať odôvodnenie aspoň na úrovni podmienok jeho dôvodnosti (§ 75 ods. 2 O.s.p.) tak, aby ho bolo možné preskúmať v prípadnom odvolacom konaní.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa nezodpovedá ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p. a právu účastníkov na spravodlivé súdne konanie. Preto bolo postupom súdu prvého stupňa porušené právo odvolateľa na spravodlivé súdne konanie, čím mu súd odňal možnosť konať pred súdom.

Pri takomto nepreskúmateľnom odôvodnení uznesenia súdu prvého stupňa, nemôže takéto rozhodnutie obstať z hľadiska požiadavky správnosti rozhodnutia a musí byť zrušené.

Z uvedených dôvodov a tiež pre nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa a porušenie zákonných predpokladov pre použitie ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p. odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vec podľa §

221 ods. 2 O.s.p. vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou okresného súdu znovu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodnúť.

V súvislosti so zrušením predbežného opatrenia je potrebné poznamenať, že k zrušeniu rozhodnutia, ktorým súd rozhodol vecne o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia by v zásade nemalo dochádzať, nakoľko podľa teraz platnej právnej úpravy (§ 221 ods. 3 O.s.p.), odvolací súd nemôže rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia zrušiť (iba v prípade, ak súčasne zastavuje konanie), avšak napriek zneniu daného zákonného ustanovenia, môže výnimočne nastať situácia, že odvolaním napadnuté rozhodnutie nebude možné potvrdiť ani zmeniť, pričom ide o prípady, keď má odvolací súd rozhodovať o zmätočných rozhodnutiach, z dôvodu ktorého nie je možné ani vylúčiť možnosť zrušenia rozhodnutia, ktorým súd rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Pre doplnenie odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 1554/08, podľa ktorého absencia povinnosti odôvodniť uznesenie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu na vydanie predbežného opatrenia, nepochybne zasahuje do práva na spravodlivý proces pre povinného z tohto predbežného opatrenia, ktorý sa z písomne vyhotoveného uznesenia nedozvie nič viac, než to, že súd má tvrdené skutočnosti za osvedčené. V takejto situácii je pre povinného veľmi obtiažne pochopiť, prečo súd predbežné opatrenie vydal. Z uznesenia nie je zjavné, aké tvrdenia má súd za osvedčené, čím sú tieto tvrdenia osvedčené a prečo považuje súd tieto tvrdenia za dostatočné. Tieto faktory pritom musia byť v úvahe súdu prítomné, pokiaľ nie sú vysvetlené v odôvodnení, nie je možné vylúčiť, že rozhodnutie je prejavom ľubovôle. Rozhodnutie, z ktorého nie je aspoň v základných rysoch zjavné, akými úvahami bol súd formuláciou výroku vedený, je treba podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu považovať za nepreskúmateľné. (Porovnaj judikatúru Ústavného súdu ČR, ktorý vo svojom rozhodnutí z 15.1.2009 vydaným pod sp. zn. IV. US 1554/08 negoval dovtedy záväzné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia z 13.06.2007 (CPJN 19/2006), podľa ktorého platilo, že uznesenie o nariadení predbežného opatrenia nemusí obsahovať odôvodnenie).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.